

Ime predpisa:

**Osnutek Uredbe o vodovarstvenem območju za javno oskrbo s pitno vodo v občini Šentilj –
gradivo za javno obravnavo**

Št. zadeve:

007-78/2026

Datum objave:

Rok za sprejem mnenj in pripomb: 30 dni

e-naslov:

gp.mope@gov.si

Na podlagi prvega odstavka v zvezi s tretjim odstavkom 74. člena Zakona o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15, 65/20, 35/23 – odl. US, 78/23 – ZUNPEOVE in 52/24 – odl. US) Vlada Republike Slovenije izdaja

Uredbo o vodovarstvenem območju za javno oskrbo s pitno vodo v občini Šentilj

I. POGLAVJE SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (vsebina)

(1) Ta uredba določa vodovarstveno območje za varstvo podzemne vode v vodonosnikih vodnih teles podzemnih voda (v nadaljnjem besedilu: vodovarstveno območje), ki se rabijo ali so namenjena javni oskrbi s pitno vodo v občini Šentilj, ter vodovarstveni režim na teh območju.

(2) Vodovarstveno območje, katerih del je tudi območje zajetja, se nahaja na območju občine Šentilj.

(3) Ta uredba določa tudi notranja območja znotraj vodovarstvenega območja.

2. člen (notranja vodovarstvena območja in območje zajetja)

(1) Vodovarstveno območje se deli na notranja območja, in sicer na:

- 1. najozje vodovarstveno območje z najstrožjim vodovarstvenim režimom (v nadaljnjem besedilu: VVO I),
- 2. ožje vodovarstveno območje s strožjim vodovarstvenim režimom (v nadaljnjem besedilu: VVO II) in
- 3. širše vodovarstveno območje, ki je razdeljeno na dve podobmočji:
 - širše vodovarstveno podobmočje z blažjim vodovarstvenim režimom (v nadaljnjem besedilu: VVO IIIA) in
 - širše vodovarstveno podobmočje z najblažjim vodovarstvenim režimom (v nadaljnjem besedilu: VVO IIIB).

(2) Del vodovarstvenega območja je tudi območje zajeta (v nadaljnjem besedilu: VVO 0), ki se rabi ali je namenjeno izvajanju obvezne občinske gospodarske javne službe oskrbe s pitno vodo (v nadaljnjem besedilu: javna oskrba s pitno vodo) in je določeno okoli zajetja. Zajetje je navedeno v Prilogi 1, ki je sestavni del te uredbe.

(3) Notranja območja iz prvega odstavka tega člena in VVO 0, ter zajetje iz prejšnjega odstavka so prikazana na publikacijski karti v Prilogi 2, ki je sestavni del te uredbe.

3. člen (zemljiške parcele)

(1) Seznam zemljiških parcel (v nadaljnjem besedilu: parcela), ki so znotraj vodovarstvenega območja, je naveden v Prilogi 3, ki je sestavni del te uredbe.

(2) Seznam parcel iz prejšnjega odstavka je povzet po katastru nepremičnin iz maj 2026, ki ga vodi Geodetska uprava Republike Slovenije.

4. člen **(podatkovni sloji in prikazi)**

Vodovarstveno območje, notranja območja in VVO 0 ter njihove geografske meje so prikazani na digitalnem podatkovnem sloju za raven merila 1 : 5.000 v državnem koordinatnem sistemu, in so del vodnega katastra.

5. člen **(/izrazi/)**

(1) Izrazi, uporabljeni v tej uredbi, pomenijo:

1. analiza tveganja za onesnaženje je analiza tveganja za onesnaženje voda, ki se izvede v skladu s predpisom, ki ureja kriterije za določitev vodovarstvenega območja;

2. digestat ali pregnito blato je digestat ali pregnito blato iz predpisa, ki ureja predelavo biološko razgradljivih odpadkov;

3. fitofarmacevtska sredstva (v nadaljnjem besedilu: FFS) so pripravki, ki se uporabljajo za varstvo rastlin in pridelkov pred povzročitelji bolezni in pred plevelom;

4. gnojevka, gnojnica in bioplinska gnojevka so gnojevka, gnojnica in bioplinska gnojevka iz predpisa, ki ureja varstvo voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov;

5. kompost je kompost iz predpisa, ki ureja predelavo biološko razgradljivih odpadkov;

6. mala hidroelektrarna (v nadaljnjem besedilu: MHE) je elektrarna z instalirano močjo, manjšo od 10 MW, v skladu s predpisom, ki ureja vodo;

7. mineralne surovine so organske in neorganske naravne surovine, ki se nahajajo v trdnem, tekočem ali plinastem stanju, v naravnih ležiščih, raztopinah, nanosih ali jaloviščih iz predpisov, ki urejajo rudarstvo;

8. najvišja gladina oziroma nivo podzemne vode (v nadaljnjem besedilu: gladina) je najvišja vrednost v nizu meritev gladine podzemne vode;

9. kmetijska zemljišča so zemljišča, ki po namenski rabi prostora v veljavnih prostorskih aktih niso določena kot kmetijska zemljišča;

10. negradbeni poseg je izvedba dejanj, s katerim se ustvarjajo, spreminjajo ali vzdržujejo druge ustvarjene in naravne fizične strukture v prostoru ter spreminja; njegova podoba ali raba

11. niz meritev gladine podzemne vode je časovni niz podatkov o meritvah gladine podzemne vode na območju predvidenega posega, ki vključuje:

– podatke spremljanja podzemne vode, ki jih vodi Agencija Republike Slovenije za okolje,
– podatke meritev gladine podzemne vode, ki jih izvaja upravljavec vodnega vira na podlagi zahtev iz vodnega dovoljenja za izvajanje spremljanja podzemne vode, in

– podatke meritev z avtomatskimi merilci nivojev podzemne vode ali podatki ročnih meritev, izvedenih vsaj dvakrat na mesec v obdobju vsaj dveh hidroloških ciklov (dve leti opazovanj), ki jih na območju predvidenega posega izvaja investitor.

12. območje nihanja podzemne vode v vodonosniku je območje med najvišjo in najnižjo izmerjeno gladino podzemne vode v nizu meritev gladine podzemne vode;

13. obstoječe kmetijsko gospodarstvo je kmetijsko gospodarstvo, ki je bilo vpisano v register kmetijskih gospodarstev pred uveljavitvijo te uredbe;

14. obstoječe poselitveno območje je poselitveno območje, določeno s predpisi, ki urejajo prostor, pred uveljavitvijo te uredbe;

15. obstoječe število prebivalstva je število prebivalstva, ki je objavljeno pri Statističnem uradu Slovenije na dan uveljavitve te uredbe;

16. obstoječi objekt je objekt, ki je bil zgrajen pred uveljavitvijo te uredbe;

17. obstoječa stavba je stavba, ki je bila zgrajena pred uveljavitvijo te uredbe;

18. populacijski ekvivalent (v nadaljnjem besedilu: PE) je enota za obremenjevanje vode, izražena z biokemijsko potrebo po kisiku, v skladu s predpisi, ki urejajo odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode;

19. radioaktivna snov je snov, določena v skladu s predpisom, ki ureja varstvo pred ionizirajočimi sevanji in jedrsko varnost;

20. rekonstrukcija sta rekonstrukcija in manjša rekonstrukcija iz zakona, ki ureja graditev;

21. srednja gladina podzemne vode je povprečna višina gladine podzemne vode, izračunana iz niza izmerjenih vrednosti gladine na določenem merilnem mestu v določenem časovnem obdobju;

22. toplotna črpalka je toplotna črpalka iz predpisa, ki ureja rabo obnovljivih virov energije.

(2) Izrazi, ki se nanašajo na vrste objektov, imajo enak pomen, kot je določen s predpisom, ki ureja razvrščanje objektov, pri čemer so posamezne vrste objektov v tej uredbi označene s številko klasifikacijske ravni iz CC-SI iz predpisa, ki ureja razvrščanje objektov.

(3) Izrazi, ki se nanašajo na odvajanje in čiščenje odpadne vode, imajo enak pomen, kot je določen s predpisi, ki urejajo emisijo snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo.

II. POGLAVJE UKREPI, PREPOVEDI IN OMEJITVE ZA POSEBNO RABO VODE

6. člen (posebna raba podzemne vode in vodna pravica)

(1) Na VVO 0, VVO I in VVO II je prepovedana posebna raba podzemne vode iz vodonosnika vodnega telesa podzemne vode, ki se varuje s to uredbo (v nadaljnjem besedilu: podzemna voda), razen za javno oskrbo s pitno vodo.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se vodna pravica za lastno oskrbo s pitno vodo na VVO II lahko podeli, če:

- raba vode ne vpliva na količino in kakovost podzemne vode, ki se uporablja ali je namenjena za javno oskrbo prebivalcev s pitno vodo, ter
- gre za oskrbo obstoječih objektov ali objektov, ki so dovoljeni s to uredbo in nimajo možnosti priključitve na sistem javne oskrbe s pitno vodo.

(3) Na VVO IIIA in VVO IIIB se vodna pravica za rabo podzemne vode lahko podeli, če to ne vpliva na količino in kakovost podzemne vode, ki se uporablja, ali je namenjena za javno oskrbo prebivalcev s pitno vodo ali na rabo že podeljenih vodnih pravic.

7. člen (študija korelacije, monitoring vodostajev in črpalnih količin)

(1) Za ugotovitev vpliva vodostaja reke Mure ter vodostaja v dovodnem in odvodnem kanalu MHE Ceršak na zajetje Ceršak se izdela študija korelacije (v nadaljnjem besedilu: študija).

(2) Za izdelavo študije se zagotovi zvezni monitoring v trajanju najmanj petih let, z intervalom meritev največ ene ure, in sicer:

- vodostaja reke Mure na vplivnem odseku ter vodostaja v dovodnem in odvodnem kanalu MHE Ceršak ter
- vodostaja in črpalnih količin na zajetju Ceršak.

(3) Meritve vodostajev iz prejšnjega odstavka se izvajajo v skladu s priporočili Svetovne meteorološke organizacije Guide to Hydrological Practices (WMO No. 168) ter v skladu s standardi ISO 4373:2022, ISO 2537:1988, ISO ITS 15769:2000 ali drugimi enakovrednimi mednarodno priznanimi standardi.

(4) Monitoring iz prve alineje drugega odstavka tega člena zagotavlja imetnik vodne pravice za MHE Ceršak, monitoring iz druge alineje drugega odstavka tega člena pa izvajalec javne službe oskrbe s pitno vodo, ki je imetnik vodne pravice za zajetje Ceršak.

(5) Študijo na podlagi podatkov monitoringa iz drugega odstavka tega člena zagotovita izvajalca monitoringa iz prejšnjega odstavka. Študijo izdelata pooblaščen inženir ustrezne stroke s področja geologije, gradbeništva ali geotehnologije v skladu s predpisom, ki ureja arhitekturno in inženirsko dejavnost.

(6) Študija mora biti izdelana najpozneje v šestih mesecih po zaključku monitoringa iz drugega odstavka tega člena in se po izdelavi posreduje organu v sestavi ministrstva, pristojnega za vode.

(7) Monitoring iz drugega odstavka tega člena se izvaja tudi po izteku obdobja iz drugega odstavka tega člena.

(8) Podatke monitoringa iz drugega odstavka tega člena imetnika vodnih pravic za MHE Ceršak in zajetje Ceršak za potrebe vodnega dovoljenja, najmanj enkrat letno oziroma na zahtevo posreduje organu v sestavi ministrstva, pristojnega za vode.

8. člen

(ukrepi na podlagi rezultatov študije)

(1) Če rezultati študije iz prejšnjega člena izkažejo pozitivno korelacijo med vodostaji v dovodnem in odvodnem kanalu MHE Ceršak in izdatnostjo zajetja Ceršak:

- se v študiji določi minimalni vodostaj v dovodnem in odvodnem kanalu MHE Ceršak, ki ne vpliva na izvajanje vodne pravice za zajetje Ceršak, ter
- organ v sestavi ministrstva, pristojnega za vode, po uradni dolžnosti v roku enega leta od prejema študije spremeni vodno dovoljenje za MHE Ceršak

(2) Minimalni vodostaj iz prejšnjega odstavka mora od dneva uveljavitve spremenjenega vodnega dovoljenja zagotavljati imetnik vodne pravice za MHE Ceršak.

(3) Obveznost zagotavljanja minimalnega vodostaja velja tudi v primeru opustitve ali prenehanja obratovanja MHE Ceršak.

III. POGLAVJE

UKREPI, PREPOVEDI IN OMEJITVE ZA OPRAVLJANJE DEJAVNOSTI IN RAVNANJ NA OBMOČJU ZAJETJA

9. člen **(opravljanje dejavnosti in ravnanj na VVO 0)**

Na VVO 0 je prepovedano izvajanje dejavnosti in ravnanj, ki predstavljajo tveganje za onesnaženje podzemne vode z nevarnimi snovmi ali drugimi onesnaževali, ki lahko ogrozijo javno oskrbo s pitno vodo in sicer so prepovedane naslednje dejavnosti in ravnanja:

1. skladiščenje nevarnih snovi in odpadkov,
2. uporaba FFS,
3. uporaba gnojil,
4. soljenje in uporaba kemičnih pripravkov za preprečevanje zmrzali na utrjenih površinah,
5. vzdrževanje vozil in
6. parkiranje vozil, razen če gre za dejavnosti, povezane z izvajanjem javne oskrbe s pitno vodo.

IV. POGLAVJE **OMEJITVE ZA PROSTORSKO NAČRTOVANJE**

10. člen **(načrtovanje)**

Na VVO I in VVO II je vzpostavitev novih ali širitev obstoječih poselitvenih območij prepovedana, razen če je s to uredbo določeno drugače.

V. POGLAVJE **UKREPI, PREPOVEDI IN OMEJITVE ZA GRADNJO**

11. člen **(gradnja)**

(1) Na vodovarstvenem območju je prepovedana gradnja objektov v skladu s predpisom, ki ureja graditev, razen če je s to uredbo določeno drugače.

(2) Na vodovarstvenem območju je dovoljena gradnja posameznih vrst objektov, če so izpolnjeni pogoji iz Priloge 4, ki je sestavni del te uredbe.

(3) Na VVO 0 so dovoljeni gradnja objektov in negradbeni posegi, ki so namenjeni javni oskrbi s pitno vodo, če je zanje pridobljeno vodno soglasje oziroma pozitivno mnenje v postopku izdaje gradbenega dovoljenja.

(4) Če objekti posegajo na območja z različnim vodovarstvenim režimom, se glede gradnje upošteva strožji vodovarstven režim.

(5) Ne glede na uvrstitev objekta oziroma njegovega dela glede na pretežno namembnost v skladu s predpisom, ki ureja klasifikacijo vrst objektov CC-SI, se pri objektu, v katerem se opravljajo različne dejavnosti, oziroma pri delih objekta, ki pri svojem delovanju ali obratovanju skladiščijo, uporabljajo, proizvajajo ali izpuščajo snovi, ki lahko negativno vplivajo na vodni režim in stanje površinskih voda ter na kakovost in količino podzemne vode, uporabljajo pogoji in omejitve iz te uredbe, določene za tiste dele objekta, za katere so določeni strožji pogoji in omejitve.

12. člen

(pogoji za gradnjo glede na gladino podzemne vode)

(1) Na vodovarstvenih območjih se gradnja in izkopi lahko izvajajo, če so izpolnjeni naslednji pogoji glede višine podzemne vode, vpliva na vodonosnik in obveščanja:

1. Na VVO I in VVO II:
 - izkopi so dovoljeni, če so izvedeni najmanj 2 m nad najvišjo gladino podzemne vode;
 - če je gradnja dovoljena, se ne sme posegati v območje nihanja podzemne vode v vodonosniku;
 - investitor obvesti izvajalca javne oskrbe s pitno vodo o začetku, trajanju in predvidenem koncu gradbenih del ter o končanju del.
2. Na VVO IIIA in VVO IIIB:
 - gradnja se izvaja nad srednjo gladino podzemne vode;
 - gradnja se lahko izvaja pod srednjo gladino podzemne vode, če se transmisivnost vodonosnika na mestu gradnje ne zmanjša za več kot 10 %.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se gradnja in izkopi lahko izvajajo pod srednjo gladino podzemne vode, če so izpolnjeni pogoji iz Priloge 4 te uredbe.

13. člen

(nezahtevni objekti)

Ne glede na prepovedi in omejitve iz Priloge 4 te uredbe je na VVO II, VVO IIIA in VVO IIIB dovoljena novogradnja nezahtevnih objektov, če:

- gre za naslednje objekte po CC-SI klasifikaciji: 1242 - garažne stavbe, ki niso podzemne, 1252 - rezervoarji, silosi in skladiščne stavbe (brez rezervoarjev za nafto in plin), 12713 - stavbe za skladiščenje pridelka, 12714 - druge nestanovanjske kmetijske stavbe in 12745 - stavbe za funkcionalno dopolnitev,
- se v njih ne zbirajo, skladiščijo, uporabljajo, izpuščajo ali proizvajajo onesnaževala, zlasti nevarne snovi, ki bi lahko povzročile tako onesnaženje podzemne vode ali tal, da bi to vplivalo na spremembo njene lastnosti, in
- se odpadne vode odvajajo v skladu s Prilogo 4 te uredbe.

14. člen

(enostavni objekti)

(1) Ne glede na prepovedi in omejitve iz Priloge 4 te uredbe je na VVO II, VVO IIIA in VVO IIIB dovoljena novogradnja enostavnih objektov, če:

1. objekti niso namenjeni stalnemu ali začasnemu prebivanju oziroma kratkotrajni namestitvi ali skladiščenju neekmetijskih izdelkov,
2. se v njih ne zbirajo, skladiščijo, uporabljajo, izpuščajo ali proizvajajo onesnaževala, zlasti nevarne snovi, ki bi lahko povzročile tako onesnaženje podzemne vode ali tal, da bi to vplivalo na spremembo njene lastnosti, razen če gre za premični rezervoar za utekočinjeni naftni plin ali nafto s priključkom na objekt s prostornino manjšo od 5 m³ za obstoječe objekte ali objekte, katerih gradnja je dovoljena s to uredbo ter so talne površine na območju skladiščenja opremljene tako, da je onemogočeno uhajanje, izcejanje ali iztekanje v tla in podzemne vode,
3. nimajo samostojnih priključkov na objekte gospodarske javne infrastrukture v skladu s predpisi, ki urejajo oskrbo s pitno vodo, ter predpisi, ki urejajo odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode,
4. v njih ne nastaja odpadna voda, razen padavinske odpadne vode s streh,
5. se na VVO II z gradnjo, vključno z izkopi, ne posega v območje nihanja podzemne vode in

6. se na VVO IIIA in VVO IIIB z gradnjo, vključno z izkopi, ne posega pod srednjo gladino podzemne vode.

(2) Ne glede na prepovedi in omejitve iz Priloge 4 te uredbe in prejšnji odstavek je na VVO II, VVO IIIA in VVO IIIB dovoljena izvedba naslednjih enostavnih objektov:

1. priključek,
2. zbiralnica (ekološki otok),
3. objekt za oglaševanje in informacijski pano,
4. naprava in gradbeni element za opazovanje naravnih pojavov, naravnih virov in stanja okolja ter
5. urbana oprema in spominska obeležja, ki se gradijo na obstoječih javnih površinah.

15. člen

(rekonstrukcija, vzdrževalna dela v javno korist, vzdrževanje objekta, odstranitev in sprememba namembnosti)

(1) Na notranjih območjih so dovoljeni odstranitev, vzdrževanje in rekonstrukcija objektov, če so v skladu s predpisi, ki urejajo graditev, in vodnim soglasjem ali mnenjem v postopku izdaje gradbenega dovoljenja ter so izpolnjeni naslednji pogoji:

- če je pri odstranitvi objektov, vzdrževanju ali rekonstrukciji objektov preprečeno kakršno koli uhajanje, izcejanje ali ponikanje onesnaževal, zlasti nevarnih snovi v tla, v podzemno vodo ali zajetje in
- gre za prilagoditev zahtevam vodovarstvenega režima ali za prilagoditev obstoječih naprav zahtevam predpisov, ki urejajo obratovanje teh naprav.

(2) Na notranjih območjih so dovoljena vzdrževalna dela v javno korist na:

- javnih cestah v skladu s predpisi, ki urejajo javne ceste, in predpisi, ki urejajo graditev, ter se padavinska odpadna voda odvaja v skladu s predpisi, ki urejajo emisijo snovi ali toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo, in s predpisi, ki urejajo emisijo snovi pri odvajanju padavinske odpadne vode z javnih cest in v skladu s Prilogo 4 te uredbe;
- železniški infrastrukturi in objektih v skladu s predpisi, ki urejajo vzdrževalna dela v javno korist na področju železniške infrastrukture, in predpisi, ki urejajo graditev;
- elektroenergetski infrastrukturi in objektih v skladu s predpisi, ki urejajo vzdrževalna dela v javno korist na področju energetike, in predpisi, ki urejajo graditev;
- elektronskih komunikacijskih omrežjih v skladu s predpisi, ki urejajo vzdrževalna dela v javno korist na področju elektronskih komunikacij, in predpisi, ki urejajo graditev;
- vodni infrastrukturi v skladu s predpisi, ki urejajo vzdrževalna dela v javno korist na področju državnih gospodarskih javnih služb urejanja voda, in predpisi, ki urejajo graditev.

(3) Na notranjih območjih je dovoljena sprememba namembnosti stavb ali njihovih delov, če:

- gre za prilagoditev zahtevam vodovarstvenega režima ali za prilagoditev obstoječih naprav zahtevam iz predpisov, ki urejajo obratovanje teh naprav in
- ni v nasprotju z omejitvami, določenimi s to uredbo za novogradnjo objektov.

16. člen

(/negradbeni posegi)

(1) Na notranjih območjih so prepovedani naslednji negradbeni posegi:

- zasipavanje in nasipavanje z materiali, ki vsebujejo onesnaževala, zlasti nevarne snovi;
- zasipavanje vrtač in
- izkopi.

- (2) Ne glede na tretjo alinejo prejšnjega odstavka so izkopi dovoljeni na:
- VVO I, če se izvajajo najmanj 2 m nad najvišjo gladino podzemne vode;
 - VVO II, če se z njimi ne posega v območje nihanja podzemne vode in
 - VVO IIIA in VVO IIIB, če se z njimi ne posega pod srednjo gladino podzemne vode.

17. člen **(gradnja in izvajanje del na območju MHE Ceršak)**

(1) Ne glede na prvi in drugi odstavek 11. člena te uredbe je na VVO II na območju MHE Ceršak izjemoma dovoljena novogradnja objekta strojnice, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- za novogradnjo objekta in izvajanje gradbenih del je izdelana analiza tveganja za onesnaženje, iz katere izhaja, da je tveganje za onesnaženje zaradi teh posegov sprejemljivo;
- na podlagi analize tveganja za onesnaženje so določeni in izvedeni zaščitni ukrepi za varstvo podzemne vode;
- proizvodnja v objektu in pripadajočih napravah ne vključuje onesnaševal, zlasti nevarnih snovi.

(2) Pri vzdrževanju in rekonstrukciji dovodnega in odvodnega kanala MHE Ceršak morajo biti dela, vključno z izvedbo tesnilne zavese in injektiranjem za zagotovitev stabilnosti objektov, izvedena tako, da ne zmanjšujejo napajanja podzemne vode.

VI. POGLAVJE **PREPOVEDI, OMEJITVE IN ZAŠČITNI UKREPI V ZVEZI Z RAVNANJEM Z ZEMLJIŠČI**

18. člen **(prepovedi, omejitve in ukrepi na kmetijskih zemljiščih)**

- (1) Na notranjih območjih je na kmetijskih zemljiščih prepovedano:
- gnojiti brez gnojilnega načrta,
 - skladiščiti organska gnojila neposredno na tleh, razen začasnega skladiščenja uležanega hlevskega gnoja v skladu s predpisom, ki ureja varstvo voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov, pri čemer je uležani hlevski gnoj prepovedano skladiščiti na razdalji, ki je krajša od 100 m od VVO 0,
 - gnojiti z vsebino pretočnih in nepretočnih greznic ter malih komunalnih čistilnih naprav z zmogljivostjo do 50 PE, razen če gre za blato, ki nastaja na kmetijskem gospodarstvu in so pred uporabo tega blata za gnojilo na kmetijskih zemljiščih tega kmetijskega gospodarstva izpolnjene zahteve v skladu s predpisom, ki ureja uporabo blata iz komunalnih čistilnih naprav v kmetijstvu, ter
 - gnojiti z blatom iz predpisa, ki ureja uporabo blata iz komunalnih čistilnih naprav v kmetijstvu.

(2) Gnojilni načrt iz prve alineje prejšnjega odstavka mora biti izdelan v pisni obliki in biti ob inšpekcijskem nadzoru na vpogled pristojnemu inšpektorju, če to zahteva. Vsebovati mora vsaj podatke o vrsti in količini uporabljenega mineralnega oziroma organskega gnojila za posamezno kmetijsko rastlino ter okvirni čas gnojenja. Gnojilni načrt se izdela v skladu s Smernicami za strokovno utemeljeno gnojenje, ki so objavljene na osrednjem spletnem mestu državne uprave. Za analizo tal za gnojilni načrt se lahko odvzame en povprečni vzorec tal za več parcel skupaj, če gre za enako rabo in enake talne lastnosti na teh parcelah.

19. člen **(prepovedi, omejitve in ukrepi na kmetijskih zemljiščih na VVO I)**

(1) Na VVO I na kmetijskih zemljiščih pri gnojenju z uležanim hlevskim gnojem letni vnos dušika iz uležanega hlevskega gnoja na posamezno enoto rabe kmetijskih zemljišč ne sme presegati 140 kg N/ha.

(2) Na VVO I je na kmetijskih zemljiščih poleg prepovedi iz prvega odstavka prejšnjega člena prepovedano tudi:

- gnojiti z gnojnico, gnojevko in bioplinsko gnojevko,
- gnojiti z vsebino pretočnih in nepretočnih greznic ter malih komunalnih čistilnih naprav z zmogljivostjo do 50 PE, tudi če gre za blato, ki nastaja na kmetijskem gospodarstvu, in so pred uporabo tega blata za gnojilo na kmetijskih zemljiščih tega kmetijskega gospodarstva izpolnjene zahteve iz predpisa, ki ureja uporabo blata iz komunalnih čistilnih naprav v kmetijstvu, ter
- gnojiti z digestatom 1. kakovostnega razreda, vključno z digestatom 1. kakovostnega razreda, ki je proizvod iz predpisa, ki ureja predelavo biološko razgradljivih odpadkov in uporabo komposta ali digestata.

(3) Na VVO I se na kmetijskih zemljiščih lahko uporabljajo mineralna gnojila, ki vsebujejo dušik, če so pri izdelavi gnojilnega načrta in gnojenju z mineralnimi gnojili upoštevane naslednje zahteve:

1. za okopavine največja dovoljena količina dušika pri začetnem gnojenju pred setvijo ne presega 30 kg N/ha,

2. največji enkratni odmerek dušika za dognojevanje okopavin ne presega 80 kg N/ha. Prvo dognojevanje okopavin se izvede na podlagi hitrega talnega nitratnega testa, ki se opravi enkrat za eno vrsto okopavine v posamezni rastni sezoni. Preskus in vrednotenje rezultatov preskusa se izvedeta v skladu s smernicami iz drugega odstavka prejšnjega člena,

3. za žita enkratni vnos dušika z dognojevanjem ne presega 60 kg N/ha. Jeseni je pred setvijo ozimnih vrst žita vnos dušika v tla z mineralnimi gnojili prepovedan,

4. za trajno travinje največja dovoljena količina dušika ne presega 50 kg N/ha za vsako košnjo,

5. za trajne nasade enkratni vnos dušika z dognojevanjem ne presega 60 kg N/ha ter

6. za zelenjadnice največja dovoljena količina dušika pri začetnem gnojenju ne presega 40 kg N/ha. Največji enkratni vnos dušika za dognojevanje zelenjadic ne sme presegati 60 kg N/ha.

(4) Na VVO I je prepovedano preoravati trajno travinje, razen travinja (trave, detelje, deteljno-travne mešanice in travno-deteljne mešanice), ki je vključeno v kolobar.

(5) Na VVO I morajo biti kmetijska zemljišča vse leto pokrita z zeleno odejo, določeno v skladu s predpisom, ki ureja varstvo voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov.

(6) Na VVO I je na kmetijskih zemljiščih prepovedano obremenjevati tla z vnašanjem zemeljskega izkopa, ki je pripeljan od drugod, z umetno pripravljeno zemljino ali polnilom pri gradnji objektov iz predpisa, ki ureja obremenjevanje tal z vnašanjem odpadkov.

(7) Na VVO I se na kmetijskih zemljiščih živali lahko pasejo v ogradah, če so pri paši upoštevane naslednje zahteve:

– dokrmeljevanje živali mora biti urejeno tako, da se živali usmeri v gibanje po pašni površini tako, da se prepreči ogolitev tal zaradi gaženja ter zagotavlja enakomerna porazdelitev živalskih izločkov po celotni pašni površini;

– napajanje živali in namestitvev korita za rudnine (solnik) mora biti urejeno tako, da se lahko premešča po pašni površini in se s tem zagotavlja enakomerna porazdelitev živalskih izločkov po celotni pašni površini;

– pašo je treba prekiniti, če pride na pašni površini do uničenja travne ruše zaradi gaženja.

20. člen

(gnojenje kmetijskih zemljišč z mineralnimi gnojili na VVO II, VVO IIIA in VVO IIIB)

Na VVO II, VVO IIIA in VVO IIIB se kmetijska zemljišča lahko gnojijo z mineralnimi gnojili, ki vsebujejo dušik, tako da enkratni vnos dušika z mineralnimi gnojili pri začetnem gnojenju ne presega 60 kg N/ha, pri dognojevanju pa 80 kg N/ha.

21. člen

(zatiranje škodljivih organizmov s FFS)

(1) Na VVO I je v varovalnih pasovih, določenih z zakonom, ki ureja FFS, prepovedana uporaba FFS.

(2) Na delu VVO I, ki presega 15 metrski varovalni pas od objekta zajetja, določen z zakonom, ki ureja FFS, se lahko za zatiranje škodljivih organizmov na kmetijskih zemljiščih uporabljajo FFS, ki ne vsebujejo aktivnih snovi s seznama prepovedanih aktivnih snovi (v nadaljnjem besedilu: seznam).

(3) Seznam pripravi ministrstvo, pristojno za kmetijstvo, in ga obnovi vsako leto, najpozneje novembra, z začetkom veljavnosti v naslednjem letu, na podlagi:

1. rezultatov državnega monitoringa stanja voda za obravnavano območje iz predhodnega leta, ki upošteva zahteve zakonodaje s področja voda, okolja in zdravja;

2. rezultatov monitoringa pitne vode za obravnavano območje iz predhodnega leta, ki ga zagotavlja ministrstvo, pristojno za zdravje;

3. preveritve vseh FFS, registriranih v Republiki Sloveniji, pri čemer se FFS, ki vsebujejo odobrene aktivne snovi, prvič uporabljene na območju RS in izkazujejo potencial spiranja v podzemno vodo, ob registraciji vključijo na seznam za obdobje petih let in se hkrati vključijo v monitoring iz 1. točke tega odstavka;

4. preveritve seznama prednostnih nevarnih snovi iz predpisa, ki ureja stanje površinskih voda;

5. podatkov o možnem spiranju aktivnih snovi v podzemno vodo, pridobljenih ob registraciji FFS, in

6. podatkov iz ocenjevanja aktivnih snovi na ravni Evropske unije.

(4) Seznam se objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

(5) Če seznam ni izdelan v roku iz tretjega odstavka tega člena, se do njegove objave uporablja zadnji objavljeni seznam.

(6) Če je na vodovarstvenem območju s to uredbo dovoljena uporaba FFS, ki vsebujejo aktivne snovi, se FFS med sezonami oziroma v sezoni menjavajo, če je za posamezne škodljive organizme na voljo več razpoložljivih in po učinkovitosti primerljivih FFS.

22. člen

(prepovedi in omejitve ter ukrepi na nekmetskih zemljiščih)

(1) Na notranjih območjih je na gozdnih in stavbnih zemljiščih, vključno z objekti prometne infrastrukture, prepovedano:

1. gnojiti s hlevskim gnojem in mineralnimi gnojili, ki vsebujejo dušik, razen če gre za gnojenje zelenih površin ob stanovanjskih stavbah,

2. gnojiti z vsebino nepretočnih greznic ali blatom iz greznic ali komunalnih ali skupnih čistilnih naprav ali drugih čistilnih naprav,

3. gnojiti z gnojnico in gnojevko ter uporabljati blato ali skladiščiti blato, ki nastaja na kmetijskem gospodarstvu in je mešanica komunalne odpadne vode, gnojnice in gnojevke, ne glede na čas njegovega skladiščenja,

4. uporabljati kompost ali digestat 1. ali 2. kakovostnega razreda, razen če gre za gnojenje zelenih površin ob stanovanjskih stavbah s kompostom in digestatom, ki sta proizvod iz predpisa, ki ureja predelavo biološko razgradljivih odpadkov in uporabo komposta ali digestata, ter

5. skladiščiti organska gnojila iz predpisa, ki ureja varstvo voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov, razen če je s to uredbo določeno drugače.

(2) Na gozdnih in stavbnih zemljiščih, vključno z območji prometnih površin, na železniški infrastrukturi, na območju športnih igrišč za športe na prostem ter na otroških in drugih javnih igriščih:

- je na VVO I prepovedano zatiranje škodljivih organizmov s kemičnimi ukrepi in uporabo FFS;
- je na VVO II za zatiranje škodljivih organizmov dovoljena uporaba le FFS s seznama FFS, dovoljenih v ekološki pridelavi, objavljenih v registru, v skladu z zakonom, ki ureja FFS, če se sredstvo uporablja skladno s pravilno uporabo FFS;

- se na VVO IIIA in VVO IIIB prednostno uporablja FFS, ki niso označena kot nevarna za vodno okolje in se daje prednost tistim napravam, ki dosežejo tehnične zahteve za nanašanje FFS z majhnim zanašanjem, izpiranjem ali odtekanjem FFS.

(3) Na VVO I je na gozdnih in stavbnih zemljiščih prepovedano obremenjevati tla z vnašanjem zemeljskega izkopa in z umetno pripravljeno zemljino ali polnilom pri gradnji objektov iz predpisa, ki ureja obremenjevanje tal z vnašanjem odpadkov.

23. člen **(gospodarjenje z gozdovi)**

(1) Na notranjih območjih je v gozdu in na gozdnih zemljiščih dovoljena obnova gozda s saditvijo oziroma setvijo skladno z načrti za gospodarjenje z gozdovi.

(2) Na notranjih območjih sta v gozdu in na gozdnih zemljiščih dovoljeni malo površinska sečnja v okviru rednega gospodarjenja z gozdovi in sanitarna sečnja in sečnja na lokaciji posegov za potrebe posegov, dovoljenih s to uredbo.

(3) Na notranjih območjih je treba pri sečnji in spravilu uporabljati rastišču in terenskim razmeram prilagojeno tehnologijo, ki čim manj poškoduje gozdna tla.

(4) Na notranjih območjih je treba pri delu z mehanizacijo uporabljati biološko razgradljiva olja.

(5) Na VVO I investitor obvesti izvajalca javne oskrbe s pitno vodo o začetku, trajanju in predvidenem koncu gozdarskih del ter o končanju del.

VII. POGLAVJE **DRUGE ZAHTEVE IN OMEJITVE**

24. člen **(organizacija gradbišča)**

(1) (1) Na notranjih območjih mora gradbišče izpolnjevati zahteve iz Priloge 4 te uredbe in biti organizirano tako, da se:

- posegi v tla, ki vključujejo odstranitev krovnih in spodnjih plasti tal, izvajajo na najmanjši potrebni površini ter na način, ki zagotavlja najmanjšo možno degradacijo tal,

– pri izvedbi del prepreči kakršno koli izpiranje uhajanje, izcejanje ali ponikanje onesnaževal, zlasti nevarnih snovi v podzemno vodo, tla ali zajetje ter

– parkiranje vozil in delovnih strojev, njihovo vzdrževanje in oskrba strojev z gorivi ali mazivi v času izvajanja dejavnosti izvaja tako, da je preprečeno kakršno koli izpiranje, uhajanje, izcejanje ali ponikanje onesnaževal, zlasti nevarnih snovi v podzemno vodo in tla. Ta prostor ne sme biti znotraj izkopa na gradbišču. Zaščita mora biti izvedena v neprepustni obliki, ki omogoča zbiranje onesnaževal, zlasti nevarnih snovi in njihovo varno odstranitev.

(2) Na notranjih območjih znotraj območja gradbišča je dovoljeno vzpostaviti začasna skladišča za betonske elemente.

(3) Če se na notranjih območjih med gradnjo ali drugimi gradbenimi posegi pojavijo kraški kanali ali podzemna voda, mora izvajalec oziroma investitor gradnje ali negradbenih posegov takoj izvesti ukrepe, s katerimi se prepreči uhajanje, izcejanje ali ponikanje snovi v te kanale, tla ali podzemno vodo in o tem takoj obvestiti izvajalca javne oskrbe s pitno vodo.

(4) Na VVO I investitor obvesti izvajalca javne oskrbe s pitno vodo o začetku, trajanju in predvidenem koncu gradbenih del ter o končanju del.

25. člen

(skladiščenje nevarnih in radioaktivnih snovi)

(1) Na notranjih območjih je skladiščenje nevarnih snovi prepovedano.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek je skladiščenje nevarnih snovi dopustno, če je namenjeno oskrbi:

– obstoječih objektov ali

– objektov, katerih gradnja je dovoljena v skladu s to uredbo.

(3) Za skladiščenje nevarnih tekočin v skladiščih z zmogljivostjo skladišča manj kot 0,3 m³ ali v skladiščnih posodah, za skladiščenje utekočinjenega naftnega plina ter za začasno skladiščenje nevarnih tekočih odpadkov v skladiščnih posodah z zmogljivostjo skladišča manj kot 5 m³ v skladu s prejšnjim odstavkom, se smiselno uporablja predpis, ki ureja skladiščenje nevarnih tekočin v nepremičnih skladiščnih posodah.

(4) Če se skladiščenje nevarnih snovi izvaja na poplavnih območjih, morajo biti nevarne snovi skladiščene v takšnih objektih ali posodah, da ob pojavu poplave ne morejo priti v stik ali se pomešati s poplavno vodo.

(5) (5) Na vodovarstvenem območju je prepovedano skladiščenje radioaktivnih snovi.

26. člen

(prevoz nevarnih snovi)

(1) Na notranjih območjih je prepovedan promet z vozili, ki prevažajo nevarne snovi, razen če gre za oskrbo obstoječih objektov ali objektov, katerih gradnja je dovoljena v skladu s to uredbo.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek je na notranjih območjih prevažanje nevarnih snovi dovoljeno na:

– glavnih cestah in

– cestah, ki so tehnično opremljene za preprečevanje razlitja nevarnih snovi zunaj območja prometnih površin ali zunaj območja kontrolirane odvodne površine.

27. člen **(parkiranje vozil)**

Na notranjih območjih je parkiranje vozil zunaj urejenih parkirnih površin prepovedano, razen če gre za:

- parkiranje lastnikov oziroma najemnikov kmetijskih in gozdnih zemljišč ali od njih pooblaščenih izvajalcev na ali ob njihovih parcelah zaradi opravljanja kmetijskih ali gozdarskih del,
- opravljanje nalog gospodarske javne službe, javne gozdarske službe in javne službe kmetijskega svetovanja,
- opravljanje nalog policije in inšpekcij,
- opravljanje nalog iz sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami in
- gozdne ceste, ki niso na VVO I.

28. člen **(mineralne surovine)**

Na vodovarstvenem območju je izkoriščanje mineralnih surovin prepovedano.

VIII. POGLAVJE **NADZOR**

29. člen **(nadzor)**

(1) Nadzor nad izvajanjem te uredbe opravlja inšpekcija, pristojna za vode.

(2) Poleg inšpekcije iz prejšnjega odstavka opravljajo nadzor nad izvajanjem te uredbe tudi druge inšpekcije, in sicer:

- inšpektorat, pristojen za varovanje zdravje, v zvezi s prepovedmi in omejitvami na VVO 0 oziroma neposredno ob zajetju,
- inšpektorat, pristojen za kmetijstvo in gozdarstvo, v zvezi z ravnanjem na kmetijskih zemljiščih in v gozdu,
- inšpektorat, pristojen za kmetijstvo, v zvezi s prepovedmi in omejitvami uporabe FFS in sredstev za zaščito lesa, ter
- inšpektorat, pristojen za graditev, v zvezi s prepovedmi in omejitvami za gradnjo objektov, za katere je treba pridobiti gradbeno dovoljenje.

IX. POGLAVJE **KAZENSKÉ DOLOČBE**

30. člen **(kazenske določbe)**

(1) Z globo od 4.000 do 125.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, če:

1. rabi vodo v nasprotju s 6. členom te uredbe,
2. opravlja dejavnosti ali ravnanja v nasprotju s 9. členom te uredbe,

3. gnoji brez gnojilnega načrta iz prve alineje prvega odstavka 18. člena te uredbe ali v nasprotju z njim,

4. skladišči organska gnojila v nasprotju z drugo alinejo prvega odstavka 18. člena te uredbe ali 5. točko prvega odstavka 22. člena te uredbe,

5. gnoji v nasprotju s tretjo in četrto alinejo prvega odstavka 18. člena, s prvim, drugim, ali tretjim odstavkom 19. člena, v nasprotju s 20. členom ali v nasprotju s 1., 2., 3. in 4. točko prvega odstavka 22. člena te uredbe,

6. preorava trajno travinje v nasprotju s četrnim odstavkom 19. člena te uredbe,

7. obremenjuje tla z vnašanjem zemeljskega izkopa, umetno pripravljene zemljine ali polnila pri gradnji objektov v nasprotju s šestim odstavkom 19. člena ali tretjim odstavkom 22. člena te uredbe,

8. izvaja pašo živine v nasprotju s sedmim odstavkom 19. člena te uredbe,

9. uporablja FFS v nasprotju s 21. členom in drugim odstavkom 22. člena te uredbe,

10. na območju gozdnih zemljišč ravna v nasprotju z 23. členom te uredbe,

11. organizira gradbišče v nasprotju z 24. členom te uredbe,

12. skladišči nevarne in radioaktivne snovi v nasprotju z 25. členom te uredbe,

13. opravlja vožnjo z vozili, ki prevažajo nevarne snovi, v nasprotju z 26. členom te uredbe,

14. parkira vozila v nasprotju s 27. členom te uredbe,

15. izkorišča mineralne surovine v nasprotju s 28. členom te uredbe.

(2) Z globo od 2.000 do 4.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(3) Z globo od 600 do 2.000 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

(4) Z globo od 400 do 1.200 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje posameznik.

X. POGLAVJE PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

31. člen **(označevanje vodovarstvenih območij)**

(1) Načrt postavitve tabel za označevanje vodovarstvenega območja mora biti pripravljen v skladu s predpisom, ki ureja kriterije za označevanje vodovarstvenega območja, najpozneje v enem letu od uveljavitve te uredbe.

(2) Na podlagi načrta iz prejšnjega odstavka morajo biti VVO 0 in notranja območja označena najpozneje v dveh letih od uveljavitve te uredbe.

32. člen **(postavitev ograje)**

Ograja okoli zajetij, ki so določena s to uredbo, se postavi v skladu s predpisom, ki ureja kriterije za določitev vodovarstvenega območja, najpozneje v enem letu od uveljavitve te uredbe.

33. člen
(veljavnost gnojilnega načrta)

Gnojilni načrti, izdelani pred uveljavitvijo te uredbe, se uporabljajo kot gnojilni načrti iz prve alineje prvega odstavka 18. člena te uredbe do konca obdobja, za katero so bili izdelani.

34. člen
(uskladitev ravnanj na kmetijskih zemljiščih)

Lastniki in drugi posestniki kmetijskih zemljišč morajo svoja ravnanja na kmetijskih zemljiščih uskladiti z določbami 18. do 20. člena te uredbe najpozneje do 1. januarja 2028.

35. člen
(prestavitev obstoječega kanalizacijskega voda)

Obstoječo kanalizacijo, ki poteka preko VVO I, je treba prestaviti izven tega območja najpozneje v petih letih od uveljavitve te uredbe.

36. člen
(vzpostavitev monitoringa)

Zvezni monitoring iz 7. člena te uredbe je potrebno vzpostaviti najkasneje v enem letu po sprejemu te uredbe.

37. člen
(začeti postopki za izdajo dovoljenj)

(1) Postopki za izdajo gradbenega dovoljenja, začeti pred uveljavitvijo te uredbe, se končajo po dosedanjih predpisih.

(2) Postopki za izdajo vodnega soglasja ali mnenja, začeti pred uveljavitvijo te uredbe, se končajo po dosedanjih predpisih, ne glede na to, ali se vodno soglasje ali mnenje izdaja v samostojnem postopku ali v postopku izdaje gradbenega dovoljenja.

38. člen
(začetek veljavnosti)

Ta uredba začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 007-78/2026

Ljubljana, dne 1. julija 2026

EVA 2026-2560-0030

Vlada Republike Slovenije
Janez Janša
predsednik

Priloga:

P1_Seznam_SE_05_2026.docx

Priloga:

P2_Pregledna_SE_05_2026.docx

Priloga:

P3_parcele_SE_05_2026.docx

Priloga:

P4_pogoji_SE_05_2026.docx